

TILAK MAHARASHTRAVIDYAPEETH, PUNE

M.A. YOGA

EXAMINATION : APRIL/MAY -2024

SECOND SEMESTER

Sub. : Basics of Ayurveda - II (203)

Date: 29/04/2024

Total marks: 60

Time: 10:00am to 12:30pm

Instructions:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.

Q. 1. Multiple choice questions.

(10)

1. In rasanendriya (jihva) ____ mahabhuta is predominant.
a) Ap
b) Teja
c) Vaayu
d) Aakasha
2. _____ chakra is situated in umbilicus
a) Aagnya
b) Vishudha
c) Manipura
d) Muladhara
3. _____ dosha gets vitiated in vasanta rutu
a) Kapha
b) Pitta
c) Vaata
d) Tridosha
4. _____ is a panchakarma treatment for vitiated pitta in sharad rutu
a) Basti
b) Virechana
c) Vamana
d) None of the above
5. Among the following _____ is not a mano vishaya.
a) Chintya
b) Uhya
c) Vicharya
d) Rajas
6. Color of Anahata chakra is _____
a) White
b) Orange
c) Blue
d) Green
7. Gandha is the indriya artha of _____
a) Rasana
b) Chakshu
c) Ghraana
d) None of the above.
8. Sleeping during day time is advised in _____ rutu
a) Sharad
b) Greeshma
c) Varsha
d) Vasanta
9. _____ is known as Ubhayendriya
a) Aatma
b) Karna
c) Manas
d) Chakshu

- अ) शुक्ल
क) नीळा
- ब) नारंगी
ड) हिरवा
७. गंध हे ----- चा इंद्रियार्थ आहे.
अ) रसन
क) घ्राण
- ब) चक्षु
ड) यापैकी नाही
८. दुपारच्या वेळेला झोपणे ----- ऋतूत सल्ला दिले जाते.
अ) शरद्
क) वर्षा
- ब) ग्रीष्म
ड) वसंत
९. ----- हे उभयेंद्रिय आहे.
अ) आत्मा
क) मनस
- ब) कर्ण
ड) चक्षु
१०. ----- हा मनो दोष आहे.
अ) सत्त्व
क) अ आणि ब
- ब) रज
ड) यापैकी नाही

प्र.२. थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही चार)

(२०)

- १) वात प्रकृती
२) कर्मेंद्रिय
३) षट्चक्र
४) आत्मा
५) स्पर्शनेंद्रिय
६) अभ्यङ्ग

प्र.३. सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(३०)

- १) दिनचर्या
२) ऋतुचर्या
३) मनस् सविस्तर लिहा व योग शास्त्रातील मनाचे महत्त्व स्पष्ट करा.